

Avdelning 6

Näringsdepartementet
Landsbygdsavdelningen
Enheten för fiske, jakt och rennäring
103 33 STOKHOLM

Remissyttrande över betänkandet SOU 2020:13 Att kriminalisera överträdelser av EU-förordningar.

(Näringsdepartementets Dnr: N2020/02187)

Tingsrätten, som ser positivt på EU-straffstadgandeutredningens ambition att på ett enhetligt sätt tydligare beskriva det straffbara området på ett sätt som främjar förutsebarheten, har följande synpunkter på utredningens förslag.

Allmänt

3 a § fiskelagen och 1a § lagen (1994:11709) om EU:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken (nedan lagen om EU-förordningar): Tingsrätten har inga särskilda synpunkter på bestämmelserna i fråga. Detta synes vara ett pragmatiskt sätt att hantera de ofta förekommande ändringar av bestämmelser på området, även om det förmodligen ändå kommer att finnas vissa svårigheter för såväl yrkesfiskare som privatpersoner att hålla sig uppdaterade på området. De svårigheterna finns dock redan idag.

Frågan om krav på oaktsamhet respektive grov oaktsamhet i fiskelagens och lagen om EU-förordningars bestämmelser:

Tingsrätten har på de skäl som utredningen anför inget emot att kravet på grov oaktsamhet ändras till oaktsamhet även om det som utredningen påpekar innebär en viss utvidgning av det straffbara området. Det finns inte anledning att särbehandla brott genom att ställa större krav på straffbarhet om den straffbara handlingen grundar sig på en EU-förordning.

Sanktionsavgifter: Tingsrätten har i och för sig inga särskilda synpunkter på att tillämpningsområdet harmoniseras med det som gäller för livsmedelslagstiftningen eftersom det i tillämpliga fall blir mer konsekvent för dem det berör. Tingsrätten noterar dock att

begränsningen i praktiken innebär straffskärpningar både enligt fiskelagen och lagen om EU-förordningar eftersom fängelse kan dömas ut i fall som enligt nuvarande lagstiftning hade lett till sanktionsavgift. Tingsrätten kan inte heller bedöma om förslaget kommer att leda till svårigheter vid tillämpningen för de myndigheter som har att bedöma om sanktionsavgift ska tas ut eller handlingen ska anmälas till åklagare.

34 a § fiskelagen och 6 a § lagen om EU-förordningar. Tingsrätten ifrågasätter utredningens förslag att husrannsakan ska får göras även om påföljden endast kan bestämmas till böter. Det krävs starka skäl för att utvidga möjligheterna att göra husrannsakan till att omfatta gärningar som endast har böter i straffskalan.

Fiskelagen

40 §: Tingsrätten har inga invändningar mot att de straffbara gärningarna preciseras i bestämmelsen, men kan förutse vissa svårigheter vid den praktiska tillämpningen av exempelvis punkten 5 i synnerhet i fråga om möjligheten att lagföra handlingar som omfattar upprepade tillfällen eller i större omfattning ha kastat ut fångst. Som utredningen mycket riktigt påpekar sker detta ofta till havs varför i vart fall antal tillfällen som noteras kommer att bero på slumpen. Möjligen kan bestämmelsen i det fallet endast komma att tillämpas om den misstänkte tidigare dömts för samma gärning.

Utredningen har på sidan 257 andra stycket i betänkandet resonerat kring vad som kan bedömas som allvarliga överträdelse. Tingsrätten anser att det vore önskvärt med ytterligare vägledning när det gäller att bedöma en gärnings straffvärde, exempelvis i en framtida författningskommentar.

Tingsrätten noterar även att de föreslagna ändringarna kommer att innebära en betydande straffskärpning jämfört med nuvarande förhållanden i den nu gällande bestämmelsen, vilken i praktiken innebär att domstolarna i dagsläget endast utdömer dagsböter i de fall 41 § andra stycket inte är tillämplig och påföljden bestäms till normerade böter. Se även nedan under rubriken Konsekvenser.

40 b §: Tingsrätten ifrågasätter om det inte kan innebära vissa svårigheter i tillämpningen när det gäller förutsebarhet för såväl privatpersoner som yrkesfiskare om vilka handlingar som ligger på ren bötesnivå och som därför prövas enligt 40 b § första strecksatsen jämfört med exempelvis punkten 5 i 40 §, men ställer sig i övrigt positiv till att de straffbara områdena som endast bedöms vara på ren bötesnivå preciseras.

Lagen (1994:11709)

II §: Tingsrätten har inga invändningar mot att de straffbara handlingarna preciseras enligt utredningens förslag eller att även försök och förberedelse till sådana brott straffbeläggs.

II a §: motsvarande synpunkter som framförts ovan om 40 b § fiskelagen kan göras gällande även här.

Konsekvenser

Utredningen har i sin konsekvensanalys inte närmare tagit upp frågan om konsekvenserna för statsbudgeten eller för rättsväsendet. Eftersom 40 § i sin nuvarande lydelse i praktiken innebär att fängelse inte får dömas ut (jfr NJA 2005 s. 33) deltar i vart fall vid Göteborgs tingsrätt inte nämndemän i mål som gäller brott mot 40 § fiskelagen.

Huvuddelen av de fiskebrottmål som tingsrätten handlägger rör 40 § första stycket och en inte obetydlig del rör mål där privatpersoner eller enmansfiskeföretag är tilltalade och som fiskat med felaktiga redskap eller inom område där fiskeförbud råder eller när det gäller privatpersoner fiskat fredade arter som hummer under tid hummer inte får fiskas. Den föreslagna lydelsen av 40 § innebär att nämnd kommer att medverka vid samtliga huvudförhandlingar med de ökade kostnader det innebär för domstolarna. Vidare kommer möjligheten att få offentlig försvarare förordnad i dessa mål att öka från att tidigare i stort sett ha varit obefintlig eftersom påföljden legat på bötesnivå. Inte heller den kostnadskonsekvensen har behandlats av utredningen. Det kan även förutspås en ökad belastning på Kriminalvård och Frivård i form av dels personundersökningar, dels verkställighet vilket också medför ökade kostnader.

I handläggningen har deltagit chefsrådmannen Jennie Mellbin och rådmännen Kavita Bäck Mirchandani och Gunilla Fransson.

Jennie Mellbin

Kavita Bäck Mirchandani

Gunilla Fransson